

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA KLASY 6

OCENA CELUJĄCA

Ocena śródroczna – uczeń:

- wskazuje elementy fantastyczne jako cechy gatunkowe ballady,
- objaśnia funkcję różnych językowych środków stylistycznych,
- używa funkcjonalnie pojęć: wers, zwrotka, rym, refren podczas analizy wiersza,
- objaśnia związki między budową i znaczeniami utworu poetyckiego,
- wyraża opinię na temat programów telewizyjnych o charakterze rozrywkowym,
- objaśnia cechy charakterystyczne wybranych konwencji literackich, np. fantasy, SF,
- interpretuje teksty kultury przez pryzmat wartości wpisanych w te dzieła,
- czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami,
- formułuje pytania o charakterze filozoficznym,
- stosuje świadomie w swoich wypowiedziach elementy perswazji językowej,
- redaguje użyteczne formy wypowiedzi, stosując funkcjonalnie i celowo różnorodne środki językowe,
- redaguje poprawne, charakteryzujące się bogactwem językowym opowiadanie z dialogiem i elementami opisu, opis przedmiotu, opis postaci, opis miejsca, opis krajobrazu, opis dzieła sztuki, dziennik, pamiętnik, streszczenie, sprawozdanie,
- dba o zwięzłość wypowiedzi w zapisie planu ramowego i szczegółowego,
- przestrzega wszystkich zasad kultury w dyskusji,
- celowo i funkcjonalnie używa różnych znaków interpunkcyjnych,
- pisze bezbłędnie pod względem ortograficznym.

Ocena roczna:

uczeń spełnia wszystkie wymagania z pierwszego okresu, a ponadto:

- wyjaśnia funkcję nadawcy i odbiorcy w odniesieniu do różnego typu wypowiedzi,
- określa funkcje różnego rodzaju tekstów,
- określa i stosuje różne środki językowe i pozajęzykowe tworząc własne teksty,
- wyodrębnia i objaśnia elementy charakterystyczne dla różnych form gatunkowych,
- wykorzystuje umiejętność selekcjonowania informacji podczas korzystania z różnych źródeł,
- wyszukuje informacje wyrażone wprost i pośrednio w tekstach o wyższym stopniu organizacji,
- funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o budowie tekstu do odczytania jego sensu,
- samodzielnie korzysta z różnych typów słowników odpowiednio do potrzeb,
- samodzielnie korzysta z różnych źródeł informacji odpowiednio do potrzeb.

OCENA BARDZO DOBRA

Ocena śródroczna – uczeń:

- w ocenie postaci literackiej bierze pod uwagę motywy jej postępowania,
- używa pojęć charakterystycznych dla wybranej dziedziny sztuki w opisie tekstu kultury,
- określa rolę autora tekstu w kreowaniu fikcji artystycznej,
- wskazuje różnice między elementami świata przedstawionego mitu, legendy, baśni, utworu fantasy i SF,
- rozpoznaje w tekście instrumentację głoskową i określa jej funkcję,
- określa funkcję rymów w utworze,
- wyjaśnia, czym charakteryzuje się wiersz wolny,
- określa elementy charakterystyczne dla widowiska baletowego,
- określa właściwości i funkcje różnych elementów dzieła filmowego,
- czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje wybrane wątki,
- funkcjonalnie używa różnych środków językowych w swoich wypowiedziach,
- redaguje użytkowe formy wypowiedzi stosuje odpowiednie słownictwo,
- redaguje rozwinięte, poprawne stylistycznie opowiadanie z dialogiem i elementami opisu, różnego rodzaju opisy, dziennik, pamiętnik, sprawozdanie, streszczenie,
- samodzielnie rozplanowuje kompozycję układu treści w różnych formach wypowiedzi,
- stosuje jednolitą formę wypowiedzeń (bez czasownika) w zapisie planu ramowego i szczegółowego,
- tworzy zdania współrzędnie i podrzędnie złożone różnego typu,
- prawidłowo stopniuje trudne formy przymiotników,
- celowo i funkcjonalnie używa różnych znaków interpunkcyjnych,
- używa we właściwych kontekstach frazeologizmów,
- poprawnie zapisuje większość wyrazów z trudnością w pisowni
- twórczo wykorzystuje informacje z tekstu,
- wyodrębnia elementy charakterystyczne dla różnych form gatunkowych,
- selekcjonuje informacje podczas korzystania z różnych źródeł,
- korzysta z różnych typów słowników i źródeł informacji.

Ocena roczna

uczeń spełnia wszystkie wymagania z pierwszego okresu, a ponadto:

- wykorzystuje wiedzę o niewerbalnych środkach komunikowania się,
- opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury,
- odróżnia perswazję od manipulacji,
- określa funkcję retrospekcji w utworze literackim,
- używa ze zrozumieniem pojęć: usposobienie, charakter, temperament podczas charakterystyki bohatera,
- rozpoznaje różne odmiany powieści: przygodową, podróżniczą, obyczajową, psychologiczną, historyczną, kryminal,
- interpretuje teksty kultury na poziomie kontekstualnym,
- objaśnia uniwersalny charakter przesłania bajek, baśni, mitów, legend i przypowieści,
- podejmuje próby definiowania wartości wpisanych w teksty kultury,
- formułuje poprawnie zbudowane argumenty i kontrargumenty w dyskusji.

OCENA DOBRA

Ocena śródroczna – uczeń:

- czyta płynnie tekst, podkreślając odpowiednią modulacją nastrój i emocje,
- nawiązuje do wypowiedzi innych we własnej pracy,
- funkcjonalnie wykorzystuje informacje zawarte w tekście,
- określa relacje autor – narrator – czytelnik oraz nadawca – odbiorca,
- porównuje wybrane elementy tekstów informacyjnych, literackich i reklamowych,
- rozpoznaje środki językowe i pozajęzykowe użyte w tekście reklamowym,
- objaśnia funkcje różnych form gatunkowych wypowiedzi,
- określa funkcje różnych informacji w tekście,
- wykorzystuje informacje wyrażone pośrednio do opisu różnych elementów świata przedstawionego,
- określa wpływ dosłownych i przenośnych znaczeń wyrazów na odbiór wypowiedzi,
- rozpoznaje elementy manipulacji językowej,
- określa funkcje części składowych wypowiedzi,
- korzysta ze słownika poprawnej polszczyzny,
- korzysta z informacji zawartych na tematycznych portalach internetowych,
- objaśnia funkcje różnych części zdania,
- rozpoznaje różne typy zdań złożonych współrzędnie i określa ich funkcje,
- określa różne funkcje części mowy w wypowiedzeniu,
- posługuje się odpowiednimi argumentami, wyrażając swoją ocenę postaci,
- wskazuje środki artystycznego wyrazu charakterystyczne dla różnego rodzaju tekstów kultury,
- charakteryzuje świat fikcji artystycznej,
- wskazuje elementy świata przedstawionego mitu, legendy, baśni,
- rozpoznaje w tekście przerzutnię, neologizmy i archaizmy,
- rozpoznaje rymy męskie, żeńskie, dokładne i niedokładne,
- wyjaśnia pojęcie wiersz wolny,
- wyjaśnia, czym różni się kabaret od innych widowisk teatralnych,
- objaśnia cechy filmu kultowego,
- odróżnia fabułę od akcji,
- rozpoznaje powieść przygodową, podróżniczą, historyczną,
- redaguje użytkowe formy wypowiedzi,
- formułuje poprawnie zbudowane argumenty w dyskusji,
- stosuje poprawnie trudne formy gramatyczne wyrazów odmiennych,
- poprawnie zapisuje wyrazy zawierające trudności ortograficzne,
- poprawnie używa poznane znaki interpunkcyjne.

Ocena roczna

uczeń spełnia wszystkie wymagania z pierwszego okresu, a ponadto:

- używa form strony biernej i czynnej czasownika,
- nazywa emocje postaci ukazanych w różnych tekstach kultury,
- opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury,
- zestawia sytuację bohatera z własnymi doświadczeniami.
- odczytuje proste symbole i alegorie,
- przytacza i objaśnia przesłanie przypowieści,

- czyta wszystkie wymagane lektury w całości,
- świadomie porządkuje i komponuje treść swoich wypowiedzi,
- redaguje rozwinięte opowiadanie z dialogiem i elementami opisu, dziennik, pamiętnik, sprawozdanie.

OCENA DOSTATECZNA

Ocena śródroczna – uczeń:

- czyta poprawnie tekst, podkreślając głosem ważne słowa,
- słucha uważnie wszystkich wypowiedzi nauczyciela i innych uczniów,
- samodzielnie wydobywa z tekstu wiele informacji,
- wyjaśnia na przykładach, co odróżnia autora od narratora, nadawcę od odbiorcy wypowiedzi,
- objaśnia różnice między tekstem informacyjnym, literackim i reklamowym,
- wskazuje opinie w tekście reklamowym,
- odróżnia formy gatunkowe wypowiedzi,
- hierarchizuje informacje,
- odczytuje treści wyrażone wprost i pośrednio,
- odróżnia znaczenia dosłowne wyrazów od znaczeń przenośnych w wypowiedzi,
- odróżnia kłamstwo od fikcji literackiej,
- określa relacje między częściami składowymi wypowiedzi,
- zna budowę i funkcję słownika wyrazów obcych i frazeologicznego,
- korzysta z informacji zawartych w encyklopedii,
- odróżnia orzeczenie czasownikowe od imiennego i zna ich funkcję,
- określa funkcję zdań pojedynczych rozwiniętych i nierozwiniętych, pojedynczych i złożonych, równoważników zdań.
- ocenia postać prezentowaną w tekście kultury,
- odróżnia tekst literacki od publicystycznego,
- odróżnia fikcję filmową od rzeczywistości,
- wypowiada się na temat fantastyki w utworach fantasy i SF,
- objaśnia funkcję porównania, epitetu, przenośni wyrazu dźwiękonaśladowczego w tekście literackim,
- objaśnia czynniki wpływające na rytm utworu,
- rozpoznaje wiersz ciągły i stroficzny,
- odczytuje przenośne sensory utworów opartych na prostych konstrukcjach metaforycznych,
- wskazuje różnice między bajką i baśnią,
- zestawia wartości i ich przeciwieństwa na zasadzie kontrastu,
- czyta większość lektur w całości i analizuje ich świat przedstawiony,
- wypowiada się poprawnie i logicznie na tematy związane z poznanymi tekstami kultury,
- stosuje formy grzecznościowe w wypowiedzi ustnej i pisemnej,
- formułuje pytania o zróżnicowanej budowie,
- redaguje samodzielnie użytkowe formy wypowiedzi,
- redaguje samodzielnie opowiadanie z dialogiem, dziennik, pamiętnik, sprawozdanie, streszczenie, różne rodzaje opisu,
- stosuje akapity, odpowiednią kompozycję i układ graficzny,
- sporządza samodzielnie odtwórczy plan ramowy i szczegółowy,
- włącza się do rozmowy w kulturalny sposób,

- opowiada fabułę fragmentu powieści,
- stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennej,
- poprawnie używa przymiotników i przysłówków o różnych natężeniach cechy,
- stosuje podstawowe zasady ortograficzne w zakresie pisowni,
- stosuje zasady dotyczące użycia znaków interpunkcyjnych,
- odróżnia wyrazy pokrewne od bliskoznaczných, synonimy od antonimów.

Ocena roczna

uczeń spełnia wszystkie wymagania z pierwszego okresu, a ponadto:

- określa funkcje form przypadków, liczb, osób, rodzajów gramatycznych, czasów w wypowiedzi,
- nazywa emocje postaci literackich, komiksowych, filmowych wyrażane mimiką, gestami i postawą,
- opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi tekstów literackich i filmowych,
- określa sytuację bohatera literackiego i filmowego,
- posługuje się terminami związanymi z teatrem,
- używa ze zrozumieniem pojęć kino familijne, serial telewizyjny,
- wskazuje rozwiązanie akcji, punkt kulminacyjny, rozwiązanie akcji,
- charakteryzuje bohatera,

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Ocena śródroczna – uczeń:

- czyta sprawnie tekst, wyznaczając głosowo granicę zdań, zwracając uwagę na znaki interpunkcyjne,
- słucha uważnie nauczyciela i innych uczniów,
- określa temat oraz główną myśl utworu,
- używa ze zrozumieniem pojęć: autor, narrator, czytelnik, słuchacz dookreślenia nadawcy i odbiorcy wypowiedzi,
- rozpoznaje tekst informacyjny, literacki i reklamowy,
- odczytuje informacje zawarte w tekście reklamowym,
- rozpoznaje formy gatunkowe wypowiedzi (zaproszenie, życzenia, gratulacje, zawiadomienie, ogłoszenie, instrukcję, przepis),
- odróżnia informacje ważne od drugorzędnych,
- wyciąga wnioski z przesłanek zawartych w tekście,
- wyodrębnia w tekście części składowe i dostrzega relacje między nimi,
- samodzielnie korzysta z informacji zawartych w słowniku ortograficznym i wyrazów bliskoznaczných,
- samodzielnie wyszukuje hasła w encyklopedii,
- czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i analizuje podstawowe elementy świata przedstawionego,
- wypowiada się na tematy poruszane na zajęciach,
- dostosowuje sposób wyrażania się do sytuacji komunikacyjnej,
- formułuje poprawne i logiczne pytania do tekstu,
- tworzy wypowiedzi wyrażające różne intencje,
- redaguje według podanego wzoru użytkowe formy wypowiedzi,

- redaguje według podanego wzoru opowiadanie z dialogiem, różne rodzaje opisu, dziennik, sprawozdanie, streszczenie,
- stosuje akapity i dba o estetykę tekstu,
- sporządza według wzoru plan ramowy i szczegółowy,
- słucha z uwagą uczestników rozmowy, prezentuje własne zdanie,
- opowiada o wybranych wydarzeniach z fabuły utworu,
- rozróżnia wypowiedzenia oznajmujące, pytające, rozkazujące,
- przestrzega poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych, tworząc wypowiedzi o nieskomplikowanej strukturze gramatycznej,
- zna podstawowe zasady pisowni,
- zna zasady użycia znaków interpunkcyjnych,
- operuje poprawnie słownictwem skoncentrowanym wokół tematów: dom, rodzina, szkoła i nauka, środowisko przyrodnicze, społeczne i kulturowe,

Ocena roczna

uczeń spełnia wszystkie wymagania z pierwszego okresu, a ponadto:

- rozpoznaje podmiot, orzeczenie,
- rozpoznaje zdania pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte, zdania pojedyncze i złożone, równoważniki zdań,
- rozpoznaje rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki, liczebniki,
- rozpoznaje formy przypadków, liczb, osób, rodzajów gramatycznych, czasów odmiennych części mowy,
- rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikowania się,
- wypowiada się na temat sytuacji bohatera literackiego i filmowego,
- wyraża swój stosunek do bohaterów w różnych tekstach kultury,
- rozpoznaje: tekst literacki, film, przedstawienie teatralne, balet, obraz, rzeźbę, fotografię,
- odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości,
- wskazuje realistyczne i fantastyczne elementy świata przedstawionego,
- rozpoznaje porównanie, przenośnię, epitet, wyraz dźwiękonaśladowczy,
- rozpoznaje wers, zwrotkę, rytm, rym, refren,
- rozpoznaje wiersz rymowany i wiersz biały,
- wyodrębnia elementy składające się na widowisko teatralne,
- odróżnia telewizyjny program informacyjny od rozrywkowego,
- wyodrębnia wątki i wydarzenia w tekście,
- przedstawia informacje na temat bohatera,
- identyfikuje opowiadanie, powieść, baśń, legendę, mit, bajkę, fraszkę, wiersz, przysłowie, komiks,
- odbiera teksty kultury na poziomie dosłownym,
- objaśnia krótko morał bajki,
- wymienia charakterystyczne cechy różnych gatunków literackich.

Ocenę wyższą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymagania ocen niższych – pozytywnych.